

S.D.E.

M. Lib. & Information Science (2014 COURSE) : SUMMER - 2019

SUBJECT : MANAGEMENT OF LIBRARY & INFORMATION CENTRES

Day : Tuesday
Date : 16/04/2019

Time : 03.00 PM TO 06.00 PM
Max. Marks : 70

S-2019-4789

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 'Management is a science as well as an Art'. Discuss this statement. [12]

OR

Examine the main Principles of Management given by Henry Fayol.

Q.2 State the meaning of the concept 'Management' and discuss its scope. [12]

OR

Mention the various schools of management thought and explain in detail Human Relation Approach.

Q.3 Attempt **ANY TWO** of the following: [14]

- a) State the Principles of Scientific Management given by F.W. Taylor.
- b) Explain the various functions of Management.
- c) Write note on the Management Thoughts before F.W. Taylor.

Q.4 Attempt **ANY TWO** of the following: [14]

- a) What are the various types of Budget? Explain it.
- b) State the Selection Procedure of college library staff.
- c) State the importance of Total Quality Management in Library and Information Centres.

Q.5 Write short notes on **ANY THREE** of the following: [18]

- a) Three Levels of Management
- b) Four 'P's of Marketing
- c) Need of Continuing Education for Library Staff
- d) The technique of Cost Benefit Analysis
- e) Significance of Indian Management Thought

* * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ 'व्यवस्थापन हे शास्त्र तसेच कला आहे' या विधानाची चर्चा करा. (१२)

किंवा

हेन्री फेयॉल यांच्या व्यवस्थापनाच्या प्रमुख तत्वांचे परीक्षण करा.

प्र.२ 'व्यवस्थापन संकल्पना' सांगून त्याच्या विस्ताराची चर्चा करा. (१२)

किंवा

व्यवस्थापन सिद्धांताचे विविध प्रकार सांगून मानवी संबंध दृष्टिकोन सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१४)

- अ) एफ.डब्ल्यू. टेलर यांची शास्त्रीय व्यवस्थापनाची तत्त्वे सांगा.
- ब) व्यवस्थापनाची विविध कार्ये स्पष्ट करा.
- क) एफ.डब्ल्यू. टेलर पूर्व कालखंडातील व्यवस्थान विचारावर टिप लिहा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१४)

- अ) अंदाजपत्रकाचे विविध प्रकार कोणते ते स्पष्ट करा.
- ब) महाविद्यालय ग्रंथालयातील सेवक निवड प्रक्रिया नमूद करा.
- क) ग्रंथालय आणि माहिती केंद्रातील शास्त्रीय व्यवस्थानाचे महत्त्व सांगा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर टीपा लिहा. (१८)

- अ) व्यवस्थापनाचे तीन स्तर
- ब) विपणनातील चार पी.
- क) निरंतर शिक्षणाची ग्रंथालय सेवकांना गरज
- ड) 'मुल्य-लाभ विश्लेषण' तंत्र
- इ) भारतीय व्यवस्थापन विचाराचे महत्त्व

* * * *